

SZÉKELY HIRLAP

POLITIKAI S VEGYESTARTALMU KÖZLÖNY.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS

NAGY-KÖZ ELEJE.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 kr. és minden beiktatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz., és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Wollzeile 9-dik sz.)

Megjelenik a lap

minden szerdán és szombaton, reggel,
NAGY FÉLÍVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre 1 frt 3
Félévre 2 „ 50

Pest, decz. 9-én.

(—I. P.) A képviselőház mai ülése az egyetértés rég nem élvezett meghatározó képét tüntette elénk.

Százakra mennek azon kérdések, melyekkel törvényhozó testületünk az új aera felvirulta óta foglalkozott, — s vajmi kevésszer volt alkalma, hogy azok valamelyike az animositás, sőt szenvedélyesség medrébe ne tereltetett volna. Hányszor láttunk egészen heterogen kérdéseket a hajánál fogva odarángatott közjogi különbség, nemzetiség, felekezetiesség és localismus szempontjából tárgyalgatni.

A mai ülés főtárgya: a hírlapbélyeg eltörlésére vonatkozó indítvány — istennek hála! — egyiket sem idézte fel e rémeknek, — az ügy az egyedül észszerű alappal szolgálható szempontból: a közmivellődés szempontjából döntetett el.

Egyetlen hang sem emelkedett, mely a mivellődés közérdekének ez ügyét megtámadni merne volna, — sőt az indítványozó, Tóth Kálmán, indoklására sem vala szükség: a ház vita és egyetlen felszólalás nélkül fogadta el a hírlapbélyeg eltörléséről szóló törvényjavaslatot.

Mi e határozatban látjuk csak a valódi szabad-sajtó inaugurálását, s midőn az adók legigazságtalanabbja: a szellemi fejlődés közegére sulyosodó teher a magyar képviselőház egyhangú szavazata által megsemmisítetik — mi csak örömmel constatalhatjuk e kulturai mozzanatot, melynél szebb bizonyítványt sem szolgáltathat vala magáról a ház.

Vajha ez egyetértés, mely a mai határozatban nyilatkozott megállandósulhatna s ne csak kivételképen fordulna elő az országgyűlési naplóban. Ennél jobb kívánsággal nem zárhatom be rövid tudósításomat.

Országgyűlés.

LIX.

A képviselőház decz. 9-diki ülésében a napirend tárgya a hírlapbélyeg eltörléséről szóló törvényjavaslat volt. Ennek tárgyalását azonban sok minden előzte meg.

Ülés elején a terembe lépő miniszterelnökök hangos éljen fogadta, mindkét oldalról.

A kérelmek előterjesztése után az interpellációk egész halmaza következett.

Ürménynyi Miksa, a honvédelmi mi-

nisztert interpellálta a katonai elszállásolás ügyében; Eder István az oktatásügyért a csongrádi iskolák tárgyában, hol az új törvény behozatala óta vallás és erköstan nem tanítatik; Miletics Szvetozár az összes miniszteriumot a szerb congressus, — és a miniszterelnökök a boccha di Cattaro pacificatioja ügyében, — s még ráadásul ugyan ezt a Felső keleti utja ügyében s ha a miniszterelnök tanácsolta-e ez utat ő Felsőnek? (Derűtség.)

B. Eötvös József felel Mileticsnek egy további interpellációjára, a szerb congressusnak a patriarcha által történt fölmozgatása ügyében, s kijelenti, hogy a kormánynak nincs szándékában az egyes felekezetek autonómiáját csontkítani (helyeslés) és így a congressusnak s elnökének joga volt magát fölmozgatni. (Helyeslés.)

A ház tudomásul veszi e miniszteri választ.

A szentesítést nyert ujonevezési t.-javaslat kihirdetése s a függő államadósságok ellenőrzésére kiküldött orsz. bizottság jelentésének felolvasása után: a ház minden vita sőt, indoklás nélkül egyhangulag elfogadja a hírlapbélyeg eltörléséről szóló t.-javaslatot.

A napirend második tárgya volt a pesti és vidéki külön törzsbíróóságok ideiglenes fentartásáról szóló t.-javaslat, mely lényegtelen változtatásokkal elfogadtatott.

Elnök föl hívja a házat, hogy néhány napig — míg az osztályok működnek — ne tartassék ülés. Elfogadtatik.

Ugyanezen napon a főrendi ház is tartott ülést, melyen az alsóház némely határozatai nyújtattak be, — gr. Zsigray Fülöp pedig interpellálta az oktatásügyért, ha szándékozik-e az Eszterházy képtár megvételére bizonyos összeget fölvenni a költségvetésbe. Kiadatik a miniszternek.

Iskolaügy.

Háromszék, Zágon, decz. eleje.

Feltűnt előttem, hogy a lapok figyelmes érdeklődéssel közlik pesti tanfelügyelő Zichy Antalnak közös iskolák számára írt napi imáját. — Nem tartom érdektelennek a „Székely Hírlap”-ban küzzé tenni, hogy itt a mi iskolákban már tíz év óta ezt a két imát mondják a gyermekek.

Reggeli ima: Szívünk szent hálával emelkedik hozzád mindenható Isten! ki nekünk egy nyugalmas éj után ismét új napot ajándékoztál. Tedd jó atyánk! e napot is áldottá reánk nézve! E végre adjad nekünk a te segítő kegyelmedet, hogy az által buzdítatva, hiven és szorgalommal teljesítsük kötelességeinket, hogy majd, ha az este csendes homálya leszál reánk, szívünk örömeire mondassuk el, hogy ma jó gyermekid valánk. Amen.

Est véli ima: Jó Isten, mennyei atyánk! ki hívő gyermeked kérését örökké meghallgatod! fogadd el hálás keblünk legbuzgóbb köszönetét azért, hogy e mai napon megsegítő kegyelmeddel velünk voltál. Légy velünk továbbra is jó atyánk! Engedd békében eltöltenünk e nap hátralevő részét, csendesben átnyugodnunk a következő éjszakát, hogy majd, ha a reggel világa elűzi az éj homályát, szívünk örvendő érzéssel mondjon neked búzó hálát. Amen.

Nyugodt érzéssel mondta s mondja a két imádságot itt protestans, katolikus, oláh, s zsidó is, — soha egyis meg nem botránkozott miatta. Egyebiránt nekem a kérdés lényegére nézve — t. i. „miként imádkozzanak a gyermekek a közös

iskolákban”? — az eddig hallottaktól egészen eltérő véleményem van. Közlöm azuttal azt is — a kit érdekel, az itt is megláthatja, s hozzá szólhat.

Véleményemet az életből veszem egészen. Miként imádkoznak különböző felekezetű s nemzetiségű emberek pl. egy zászlószentelésnél, egy nagy nemzeti ünnepen, vagy pl. egy borzasztó vihar alkalmával?... Kiki a maga módja szerint magában. Van közös iskolákban is ezt ajánlom. A tanító komolyan felhívó szavára: „imádkozzunk” a katolikus terdet, a református fejet hajt stb. s kiki magában elmondja oda illő imáját, melyet szülői vagy papja tanított neki. A tanító néha megkérdeheti egyiket vagy másikat, hogy: mit imádkoztál fiam, — de különben imádkozásában egynek is nem rendelkezik. — Én hiszem, hogy így az imádkozás teljesen buzgó és kielégítő lesz. S előre látom, hogy ez a mód már az iskolában mily szépen szoktatja meg az embert arra, hogy az imádkozót akárhol az életben kimélje, tisztelje.

Demeter Sámuel.

VIDÉK.

Remete decz. 5-dikén.

T. sz. ur! Meghaltunk-e? Vagy kezünk száradt el? kérdezhetné tőlünk is, a ki látja, hogy oly ritkán lát valamit rólunk a lapokban. Sem egyik, sem másik. Társadalmi s politikai életünkben nem igen adja magát elő semmi megemlékezésre méltó. S nem tudom, mit írnék most is, ha isten annyira meg nem látogat vala, hogy kezét is rajtunk felejté. A múlt hó végén „megnyilatkozának az égnek csatornái” s nem tartott ugyan negyven nap és negyven éjjel az eső; de annyi ideig, mennyi igen elég volt arra: hogy a „mit a kikelet és a nyár gyűjtögetett, annak a tél csak hűlt helyét lelje.” A vizek elhagyták ősmert partjaikat. A különben is gonosz kis Lapos borzasztóvá vált. „A juhnyáj méla kolompjával, s a pásztorlegény keserves sipjával” a hegyeken kerestek s találtak menedéket, mely most az egyszer tudom nem sohajtott: „ha én völgy volnék.” A latin költő mintha csak tengerre vált völgyünket látta volna, midőn így szól: „A kiáradott vizen félénk özők uszáltak, s a halak a fák tetején akadtak meg.” Az ár november 29-kén érve el tetőpontját, zugva, zajongva sodort magával mindent, mi megmozdítható volt, a mit el nem hurezolhatott, be rakta kövel, meg iszapval. Ember emlékezet óta ily árvizet nem láttunk, talán az 1829-iki sem volt ekkora. A tömöntelen káron kívül, emberi élet is több esett áldozatul. N.-Bányán minden pince tele volt vízzel, házak omlottak le, úgy hogy a kárt mintegy 60,000 forintba tehetni. Felső-Bányán 50—60,000 frt kárt tett, a ferme e-i kincstári kóhokban 30—40,000 forintot. Általában alig kiszámítható a borzasztó kár. Katalinfalvát csak nem egészen elseperte; s a mint halom: Szatmárott a piacon uszátt a ló. Az országutakat több helyen áttörte a bős árpadat. A hidak? Hop hop! mint a székely mondaná. A helyüket is alig lehet felfedezni. Az urasági malom molnára, ott szorult, s padlásra menekült családját, a fedelen vágott résen szedte csónokra. Ilyen isten veresége érte vidékünket, miről a „Sz. H.” olvasóit, sz. ur engedelmeivel tudósítani kívántam. Adjon isten jobb találkozást.

— t. i. „miként imádkozzanak a gyermekek a közös

M.-Ludas decz. 11.

A helybeli „társalkodó“ javára mult hó 24-én tartott táncestély, jó eredménnyel folyt le, annyiban a mennyiben az intézetnek eddig 24 frt tiszta jövedelmet hajtott be egyfelől, s más felől, hogy a rozsz utak miatt, nem nagy számmal egybegyűlt közönség, igen jól találta magát. Az est babéra Foszto Géza urat illeték legnagyobb mértékben, mert miután a berendező bizottságban beválasztottak közül, kettő kivételével, mind cserben hagyták az ügyet: éjet napot összetéve rendkívül sokat fáradozott, hogy a helyiségnek berendezése, se csin, se czélszerűségben, semmi kívánnivalót, fenn ne hagyjon; — szíves köszönet érte, — bár a fiatatok közül többen vennének példát róla, miként kell, a közügyért fáradni és áldozni.

Kedves emlékü estély volt e táncvigalom a megjelent angol mérnökökre nézve is, s nekünk is jól esett látni, hogy mily nagy érdekeltséggel viseltetnek szokásaink és nyelvünk iránt. — Az itt állomásozó osztálymérnök, a finom modoru s mivelt lelkü Charles Wekkes, igen sok magyar szót elsajátított már, s ha így halad — reményünk van, — hogy hazai nyelven jól értekezhetünk vele nem sokára. A zene és kredenez szintén igen kielégítő volt. Ennyit erről ezutal. Isten velünk.

z. l.

Lajtántuli dolgok.

„Szél fuvatlan nem indul.“ Igaz. De a sem szenved kétséget: hogy egy madár indította hócsomó, dörgő görgetéggé tömörül, mire az aljba ért le. A lajtántuli dolgok bizonyítják ezt. A monárkha, keleti élményei után megérkezve, a tisztelgésre sietett miniszterek közül Hasnerrel több szót váltott, míg az épen mellette állott Giskra és Herbst minisztereknek azt sem mondta „félkalap.“ Ebből aztán megindultak a különféle találgatások, minden irányban, mint Eolus barlangjából a szelek. Ezen kis dolgot miniszterválsággá fújták fel; a miniszterium szabadelvű részét: Giskrát, Herbstet Hasnert, és Bresteldt leléptették. Ezen s több más hasonló hírrel szemben, a „W. Z.“ kijelenti, hogy kabinetválság általában nem is létezik. Egy másik lap szerint: ő felsége Giskra miniszter urnak kijelentette, hogy mellőztetésének, mely nem is volt szándékos, nem tulajdonítandó semmi jelentőség. — Egyenletlenség, mindenesetre van a miniszterium keblében, s mely válsággá is érhetik, de ezutal még nem következett el. A trónbeszédet illetőleg, hirszerint: megállapodás történt.

KÜLFÖLD.

FRANCZIAORSZÁG. A törvényhozó testület nevezetes átalakuláson ment keresztül. A mérsékelt és szabadelvű párt-árgyalatok szövetkezése következtében, a parlamenti többség megalakultnak tekinthető. A programot, melynek alapján, létrejöhett a szövetkezés, Ollivier szerkesztette. E program határozottan kiemeli; a béke fenntartásának szükségét kifelé: békéle a parlamenti kormányrendszer tökéletes helyreállítását követeli. A dolgok ily állásában, egyik a kormánykörökhöz közelálló lap, az elvi kérdéseket megoldottaknak tekinti. S inti a pártokat: hogy miután a fejedelem maga lépett az alkotmányos tere; s a többség szilárdul el van határozva haladni a megnyitott ösvényen, nincs egyéb hátra: mint szabályozni a rendelkezésre álló elemeket. Girardin ohajtja: hogy a szabadelvű többség ne fogadja magába, mert szüksége sincsen, sem a szélső jobbat, mely a szabadságnak, sem a szélső balt, mely a császárnak ellensége.

RÓMA. Egyik olasz lap közli a pápa e hó 2-án, a zsinatot megelőző gyűlésben mondott beszédét. Ebben jelezte a feladat fontosságát, mely abban áll: hogy eszközöket találjon fel, azon számos bajok ellen, melyek a keresztény világot jelenleg látogatják.

A zsinat e hó 8-án, az angyalvár ágyui dörgése, s az összes harangok zugása mellett, megnyitott. A fényes ünnepély reggeli 8 órából délután 4 óráig tartott, melyen a számos magasrangú látogatók között, a magyar király-nét is látták.

A 9-én tartott ülésben egy beszédet olvasott fel a pápa, melyben örömet fejezi a fölött:

hogy többen jelentek meg a püspökök, mint bármikor eddig, még pedig azért, hogy értekezzenek a pápával az emberek áltudománya fölött; s ez értekezés most különösen szükséges, mert az istentelenek összeesküvése el van terjedve; s erősen szervezve, a szabadság törekvései mögé rejtőzik. Sonst keine Schmerzen?? kérdezné Tiboldi bátyánk.

A közelebbi ülés, mint hiszik, jan. 6-kán lesz. Ez időt arra fogják felhasználni, mint a roznyelvű hir mondja, hogy a püspököket megnyerjék a jezsuiták terveinek. Hiszik: hogy az osztrák püspöki kar egészen csatlakozik a pápai akarathoz; a magyar püspökök ellenben, összeköttetésbe léptek volna a szabadelvűekkel, kiknek egyebáránt, sikerre nagyon kevés kilátások lehet, a jezsuitákkal szövetkezett amerikai, hollandi, belgiumi, németországi és osztrák püspökökkel szemben.

Pius pápa gondoskodott azon esetre is, ha a zsinat folyama alatt meg találna halni — hát meg is halhat? — mulandóság, csalhatatlanság, hogy illenek össze? azon esetben, míg a pápai szék üres lesz, a zsinat felfüggesztve marad, s a kardinálok által választandó pápa határoz, annak további sorsa felett.

TÖRÖKORSZÁG. A török-egyiptomi viszály, fenyegető jellemét, ha kevés időre is, elvesztette. Ámbár előre tudni akarják: hogy a dolog érdemét illetőleg, egyik sem fog engedni. Más hir szerint: Anglia olyformán kiegyenlítési javaslatot ajánlott, melyhez a többi nagyhatalmak is járulnának: hogy az alkirály teljesen ismerje el a porta fennhatóságát; viszont, a porta fogadja el a az alkirályi örökösödést.

Zászló-szentelési, zenészeti és szavallati estély Bukarestben.

Idei junius 20-án*) este ment végbe a bukaresti iparos-egylet magyar- és román lobogóinak felszentelése, oly ritka ünnepélyességgel és oly népes gyülekezettel előtt, melyet egyetünk termei még soha sem láttak. A magyar lobogónak keresztanyja, hazánk ünnepelt fiának, Jókai Mór urnak, neje Laborfalvy Róza, illetőleg ennek helyettese, özv. Balla Róza urnó, — a román lobogó pedig Radovits urnó valának.

A nagyterem virágkoszorúkkal, magyar és román apró lobogókkal, gyönyörű nemzeti képekkel vala fölékesítve.

Az ünnepély Rákoczi indulóval nyitott meg, melyet D. L. kisasszony és D. K. ur négy kére játsztak, és a mely kitörő tapssal fogadtattott. Ezt követte elnök tiszt. Koós Ferencz ur felavatóbeszéde és imája, mi alatt a két keresztanya a két lobogót, jobb és balfelől, kibontva tartotta a közönséggel szemben. A tisztelt elnök ur a két lobogó színét és az azokon látható jelvényeket magyarázta meg népszerűen, azután a két lobogónak célját, — testvéri egyetértésre híván föl a két nemzet jelenlévő fiait és leányait, előb magyar azután román nyelven. Ima után forró köszönetet mondott az egylet nevében azon lelkes honleányoknak, a kik a magyar lobogót készítettek, névszerint Horváth Sándorné asszonynak, ki mind a gyűjtésben, mind a készítésben kitünő buzgalmat tanusított; ezután éltette a távollevő keresztanyát és a jelenlevőket, kiket a közönség megjelenezett.

Az ezt követő szavallati és zenészeti előadás két szakaszból állott. Az elsőben szavalltak: Vargyasy Julia k. a., Nagy József, Nagy Géza (10 éve daczára kitünően); Vargyasy Anna k. a. A szavalmányokat zongora-játék váltotta föl. A második szakaszban szavalltak Virág Károly, (igen kitünően), Vargyasy Julia k. a.; Vargyasy Anna k. a.; Nagy Géza; Horváth Sándor.

E szavalmányokat szintén zongora-játék váltogatta fel és berekesztette a t. elnök zárbeszéde. Román és olasz testvéreink közül számosan vettek részt a nemzeti ünnepélyben, kik a közönség széteszlása után is sokáig maradtak ott az egylet termében, zongora-játék mellett dalolván legszebb nemzeti dalaikat. Egyike volt ez azon ritka ünnepélyeknek, melyeknek emléke kitörölhetlenül megmarad a közönség szívében.

Junius 21-én egymásmellett lengett egész nap a két nemzeti lobogó, azon mezei mulatságban, melyet az egylet rendezett, és a melyen a

*) Bár elkésve érkezett hozzánk a tudósítás: érdekesnek látók közreadását. Szerk.

6-ik román ezred zenekara mulattatta késő estig a nagyszámu közönséget.

Adjon isten e lobogók alatt örök életet a bukaresti magyar iparos-egyletnek! Viruljanak az őszinte testvériség, anyanyelv és valódi miveltség!

A választmány egy tagja.

Színház.

(—a— Folyó hó 11-én Dernői jutalmául Scribe „Próféta“ című színművét adták, görögül, nagy, fényes disztiményekkel stb. A színi előadás sorshuzással lett volna egybekötve (nem igen méltóan a színművészethez... hanem a különben sem nagy számu közönségnek nem volt elég szerencsevadászó tagja s így a sorshuzás elmaradt. A „Próféta“, mely Meyerbeer egyik kitünő operájának szövegét s így a világ zeneirodalmában egyik fénypontot képezi, — mint színmű is a hatóságosabb darabok közé tartozik — de csak jól előadva. Sajnos, hogy az ilyen műdarabok Novák szintársulatának erejét nemcsak megpróbálják, de meg is törlik, e miatt aztán nem eredményezhetik a kellő hatást.

Dernői jó felfogással játszta szerepét s nem annyira előadása, mint öltözké ellen lehet kifogásunk, mely izléséről nem legelőnyösebben tanuskodott. Az előadás menete általában unalmas és a hosszú szünetek miatt fárasztó volt, — ehez járul még egyik másik szereplő szerencsétlen nyelvbottlása, Bogárdiné tulzott álpathosza, mik akadályoznak abban, hogy — daczára az igyekezet némi méltánylásának — sok dicsérő szót ejthessünk ez előadásról. Gáspárné, Gáspár, Kendi Aradi, legkielégítőbben játszottak.

A mi a nagy disztiméket illeti, ezekről sem beszélhetünk nagy fenhagon s meg vagyunk győződve, hogy sokkal nagyobb fáradságába és verejtékébe kerültek a decorálónak, sem hogy az eredményezett hatással meg lehetne elégedve.

— Decz. 12-dikén Ubrik Borblála, másodszor.

— Decz. 13-dikán Huszárok és dámák, közkívánatra másodszor.

— Decz. 14-dikén A dajka, Offenbach operetteje.

Jövő szombaton decz. 18-án Kendyné Ida jutalmául adatik Ördög és a párizsi vakleány színmű, 4 felv. irta Dumas Sándor.

Meghívás.

A „maros-bogáti olvasó-egyletnek“, e hó 19-én, d. e. a m.-ludasi társalgó helyiségében, évi nagy gyűlése lesz, hová minden érdekelt megjelenni, hazafiui tisztelettel felkérjük.

Miutána az egylet nagybárá, a vidék szellemi haladása előmozdításaért alakult, csekélyre szabott két forintos évi részvényt, igen szívesen felkérnek ez ügyet pártolók, a közgyűlésre megjelenésre és ügyünkhez sorakozásra.

Az „olvasó-egylet“ nevében, M.-Bogáton, 1869. decz. 10-én.

Tokaji József, m. k. Keeskeméti Samu, elnök. jegyző.

VEGYES.

* A főrendiház decz. 11-diki ülése nagyon sok kíváncsi és érdeklődő hallgatót csalt a terembe, — napirenden lévén az alsóház részéről elfogadott törvényjavaslatok közt a botbüntetésről szóló is, melyet ő méltóságai nem kívántak elfogadni. Az ülés megnyitása majd nem két órával később a kitűzött óra után, az igazságügyér megkísértvén a tagokat föltett szándékukról levern, — azonban hasztalan, mert a határozat a végén is az lön, hogy a törvényjavaslat a jogügyi bizottsághoz visszautasíttassék, kijavítás végett.

* A római zsinat megnyitására érkezett tudósítások nagyban dicsérik az ünnepély fényét;

a pápai beszéd a leendő utódról is tesz említést. A következő ülés jövő évi februárban leend. Addig még sok mindenről lehet elmélkedni.

* **Mikó Mihály**, Marosszék főkirálybírája s Felsőfehérmegye királyi biztosa e hó 13-dikán utazott el ismét Erzsébetvárosára.

* **A marosszéki alsó-kerületi követválasztás** tegnap és tegnapelőtt folyt le szép rendben, a választók nagy érdekeltsége között. Az eredmény a szavazatok mai összeszámlálásával fog csak kitűnni. Szavazott 1611.

* **A városi képviselőtestület** ma ülést tart, a szokott időben.

* **A helyi ref. egyház** múlt vasárnap Vályi Károlyt választá meg kebli gondnokául nagy szavazattöbbséggel.

* **A „Pesti Napló”** örvendetes hírről tudósít; ugyanis: Ő Felsége a király Konstantinápolyban mulatása alkalmával a fegyvertárt is meglátogatván, különös érdekeltséget tanúsított Mátyás király budai könyvtárának ott őrzött gyönyörű maradványai, (az u. n. Corvinák) iránt, melyeknek csak megtekintése is eddig csak igen kivételesen engedtetett meg; megszerzésük pedig az akadémia küldöttségének annak idején éppen nem sikerült. Igen meglepő volt tehát, hogy midőn a Felség Triesztbe érkezett, ott egy faláda adatott neki át, mint a török szultán ő felsége küldeménye, s abban a Corvinák. Ő Felsége a gyengéd ajándékot élénk örömmel fogadta, azonnal magához hivatta gróf Andrássyt, és azon meghagyással adta át neki az arany kötésű s a Corvinok hollójával ékített könyveket, hogy azokat mint történeti ereklyéket ő Felsége nevében a nemzeti muzeumnak ajándékozza. Köszönet a nemzeti kincsért mind a két nemes fejedelemnek!

* **A „Corvinákról”** a „Hon” a következőket írja: „A Corvinákról, általában Mátyás király könyvtáráról, sok mese van a hagyományokban és a tudományokban. A könyvtár két részből állott: régi könyvekből és szép, fényesen kiállított másolatokból, melyeket leginkább Flórenczben művésziileg készítettek. Főleg az Atavante által kiállítottak szépek. A legszebbek bársonyba vannak kötve, a kevésbé szépek bőrbe. Tulajdonképen Corvináknak csak azokat nevezhetjük, a melyeken Mátyás czimere van. A czimer Magyarország és Csehország czimere s közbül a szájában gyűrűt tartó holló. Ilyen sok nem lehetett, legfeljebb 400. Ezek egy részét Ulászló alatt pazarolták el. A legszebb 14-et 1540-ben a törökök vették el s vitték Konstantinápolyba, s ezeket őrzik most a szultán kincstárában. Ebből 14-ből a négy legszebbiket ajándékozta most a szultán ő Felségének. E könyvek bársonyba kötve, ezüst kapesokkal ellátva s rajtuk zománcozva Mátyás király czimere. A kötések csaknem egészen újak és szebbek, mint bármely európai könyvtárban levő Corvinákéi. A könyvek czimeit következők: 1. Augustinus: „De civitate Dei.” Nagy folio. 2. Plantus „Comœdiá”-i. 3. Polibius, és 4. még egy görög író munkája. E három utóbbi negyedréte. Közélebb be fogják az akadémiaának mutatni és közszemlélére kitenni. A könyvek első lapjai és initálisai aranyosak és ki vannak festve, valószínűleg Flórenczben (a XVI-ik században) voltak zománcozva és kötve, s nem magyar munkák, mert ezek német stylusban szoktak kötve lenni, holott a négy Corvina olasz stylust mutat. A magyar muzeumnak eddig csak két Corvinája volt, s ezek is csak közönséges kötésűek. Első rangú szép Corvina Európa összes könyvtáraiban (Modénában, Brüsszelben, Münchenben) csak 8 van. Ezeket s általában a Corvinákat tanulmányozta Rómer Flóris, ki oly jártassággal bír már e

tárgyban, hogy mikor Münchenben kérdé, hogy vannak-e Corvinák? bár azt mondták: „Nincsenek!” a könyvek során végignézett s rámutatott az ottani Corvinákra, melyek csakugyan azokul bizonyultak be. Rómer rövid időn felolvasást fog a Corvinákról tartani. Ő a könyvek számát is fölírta, mely azért érdekes, hogy ha Mátyás könyvtárának számát viselik, ezekből következethetni lehet a könyvtár nagyságára is. Konstantinápolyban egy más teremben, s nem a kincstárban, még sok kézirat volt; ezek egy részét látták a konstantinápolyi küldöttség tagjai: Henszlmann, Ipolyi. De csak egy részét, mert a terembe nem bocsáták, hanem onnan hozták ki nekik. Azonban Eber Nándor képviselő — mint értesülünk — volt benne e teremben; és a könyveket nézegette is, de ő azt állítja, hogy e könyvek közül egyik sem magyar. Így hát a legszebb Corvinák ismét a mieink.”

△ (Beküldetett) Sajátságos, de igaz: hogy az ember a dolgokat, azon benyomás szerint itéli meg, melyet azok gyakorolnak rá. Hogy — politikusaink szokása ellenében — ne menjek Indiába, vagy éppen Khinába példaként, hol az angyal szénfeketének festik, legyen elég saját példamat felhoznom. Rége — s nem is oly nagyon — mikor szekérrudan, vagy szekeren átugrani; maros lóval ingerkedni kedvteléseim közé tartozott; mikor attól sem irtoztam nagyon, ha embertársaimat egymás hajába kapva láttam; akkor, mondom, teljességgel nem tűnt fel, az a csak török városokban — vagy talán ott sem — szokásos jelenség, mely az illetőknek még mind ez óráig nem tűnt fel, s mely székely fővárosunkban, a fapiacson jó utak alkalmával, minden csütörtökön ismétlődik: hogy a közlekedés órákig veszélyessé téve vagy éppen megakasztva van. Ilyenkor a gyalogjáró minden lépten az összetapogatás veszélyével küzd. A fadarabok, — hogy klasszikus legyenek — Damokles kardjaként, minden perezen fejérezuhanással fenyegetik. Az összeakadt, sérült, eltört szekerek tulajdonosai, nem éppen épületes czimkekkel traktálják egymást; néha tovább is mennek. „Ilyen képe lehetett, Trojának, midőn bevétellett.” Ez alkalmatlan, káros, némelyeken kék foltokat hagyó — az idővesztést nem is említem, mert azt még nem értjük — körülménynek az az oka: hogy székely atyánkfiai, miután rendetlenül, hol egy kis helyecskét látnak, a mozdulatlanságig összezsufolták szekereiket, fájukat összevissza hányva, újra rakosgatják, hogy többet mutasson. Ez ellen, e kirrolinos, sinyonos és interpellációs világban nincs semmi szavam. A csalatni akaró világgal, nem csak ők kívánnak kedve szerint tenni. Hanem, úgy hiszem, annyit a járó-kelők is megkivánhatnak, hogy legalább akkora szabad tér — járdáról, mely nincs, nem zeng szavam — maradjon, hol két szekér egymásmellett elmehet. Ugy hiszem, hogy az az árus, ki árucikkeért a vámot megfizette, követelheti az akadálytalan tovább mehetést. Minthogy pedig, ez igen sokszor akadályozva, sőt teljesen megakasztva van; a rendőrségnek nem csak világos jogában, de szoros kötelességében is áll, minden erejével eszközölni azt. Kezdetben járva némi fáradtsággal; de bizom székely atyánkfiai józan eszében, hogy látva mindenkire hasznos voltát, hamar hozzá szoknának. Így nem csak alkalmatlan mindég, de veszélyessé is válhatik néha. —k—

* **Veszett kutya** járt tegnapelőtt városunk utcáin, s több ebet megmart; reméljük a rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

* **Az ország majd minden hegyes vidékéről** nagy károkról írnak a lapok, melyeket a hosszas esőzés vagy havazás által feldagadt folyók okoztak.

* **A vasuti földmunkálatokat** már megkezdtek városunk határában is.

* **Ujévtől kezdve** mind a hat honvédkerületben honvédtiszti iskolák fognak fellállítani, melyekben azonban nem csak honvédek, hanem oly polgári egyének is vehetnek részt, kik honvédtisztek ohajtanak lenni. Az illető consignatiók beküldendő a honvédelmi miniszteriumhoz.

* **Egy francia lap írja:** Páris városa naponként 175,132 ökröt, 45,678 tehenet, 143428 bornyut, 1,068,082 juhot, birkát emészt meg. Ide számítható még a szintén naponként fölhasznált 3 millió font hal. A naponként sok mázsa mennyiségben fölhasznált burgonyák, káposzta s répák, a kenyér, liszt, sajt stb. ide nem számítandók. Ha fönnemlített s a hihetlenséggel határos számok csakugyan valók, alig bírjuk elgondolni, honnan veszi Páris egy napra e borzasztó mennyiségű állatot?

* **A „M. P.” furesáját** kérjük ne állítson valótlanságot, — legalább mi nem olvastuk lapunkban, mint saját tudósításunkat, hogy a marosszéki urak töméntelen költenek vesztegetése.

Jegyzéke

a marosvásárhelyi királyi urbéri törvé nyszéknél.

1869. decz. 17-ére kitűzött nyilvános ülésben előadandó üg ydaraboknak.

Ülnök Wlád Miklós által:

Kebelel Nagy Sámuelnek következő egyes alperesek: vezzei Moga János, Moga Vonucz, Kelemen Miklós-né, Moga Gyurka Mihály, Oprea János, Oprea Péter, Kelemen János, Kelemen Tódor, Bács Tódor és Oprea Miklós elleni pereit.

Nagy-buni felszabadult urbéreseknek gr Bethlen László e. erdő elkülönítés i. pere. Kis- és nagybuni volt urbéreseknek b. Szentkereszti Zsigmond és neje gr. Halas Anna e. erdő elkülönítése i. p.

Pótülnök Gyárfás József által:

Sándor Anna Szabó Jánosnéak, kebele szentivány Székely János, Alexa Vaszi, Velezán Györgyné és Tatár Péter e. egyes pereit majorsági viszonyért.

Bágya Ferencznek magyarbényei Zsenszán Jakab, Kuzsu Onu, Boér József és Oltean Vaszi elleni egyes pereit. m. v. i.

B. Radák Ádámnak következő egyes alperesek magyarbényei Bankes György, Csungán Gy., Petrik Gy., Dank Jakob, Szabó Vonu, Todorán Juon, Koszta Onu, Báncs Péter, Kémeri József, Groza Gy., Marzsinán Akim, Krisztea Gy., Bogdán Nyela, Ignáth Gy., Dank Ilia, Csungán Juon, Nagy István, Popa Jakob, Makarie Gy., Nyág Tódor, Puja Gy., Puja Juon és Mialla, Laczkó Péter és Szimbotiu Vonu elleni m. v. iránti pereit.

B. Radák Ádámnak magyarbényei Vécei János és 6 társai. e. dözma alatti szőlőkért indított pere.

Bécsi börzei árkelet.

(1869. dec. 13-án.)

5% metalliques	59.80
5% nemzeti kölcsön	69.90
1860 államkölcsön	97.30
Bankrészvén y	734 —
Hitelrészvén y	246. —
London	123.90
Ezüst	121.35
Arany	5.84
Földt. ment. kötvén y erd.	76. —
” ” magyarh.	79.25
” ” horvát-slavon	82.75

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZÁSZ BÉLA.

HIRDETMÉNYEK.

(71)

12-25

Leg dicsőbbnek tapasztalt s legkedvezőbb sikerrel megpróbált



Dr. Beringuier L.
korona-szesze
(vagy a kölni víz quintessen-
tiája.)

1 eredeti üvegse ára 1 frt 25 kr.
és a 75 kr.

Legkiválóbb minőségben, nem csak mint igen kel-
lemes szagos és mosdó víz, hanem úgy is, mint az élet-
szellem ébresztésére s az idegek erősítésére szolgáló
dicső gyógyszeres segélyszer.

Dr. Suin de Boutemard
illatos fogpásztája,



1/1 és 1/2 csomagokban ára 70 és 35 kr.
A legolcsóbb, legkényelmesebb s legbiztosabb
tisztítószer a fogak és foghús épségben tar-
tására; ezen pásztá egyidejűleg az egész száj-
üregnek igen jótékony frisseséget kölcsönöz.



Dr. Beringuier L.
növényi hajfestőszere
tokban, kefécskével és csészével, teljes
készülék, ára 5 frt.

Mint a célnak teljesen megfelelő és általában ártal-
matlan szer ismertetett el a haj és szakáll, valamint a
szemöldöknek bármely tetsző árnyalatban tartós festésére.



Dr. HARTUNG
chinahéj-olaja,
a haj fenntartására és szépi-
tésére (bepecsételt s bélyeg-
zett üvegcsében ára 85 kr.)
Dr. HARTUNG
növény-hajkenőcse,



a hajnöves újraélesztésére és élesztésére, (bepecsételt,
bélyegzett üvegcsékben, ára 85 kr.)

A fentebb elősorolt, hasznosvultuk és szilárdáguk által annyira kedvelteké vált különle-
ges cikkek, a valódi minőségérti jótállás biztosítása mellett, Maros-Vásárhely városára nézve egye-
dül s kizárólag kaphatók:

Fogarasi J. Demeternél; Beszterezén; Kelp Frigyes, Dietrich és Fleischernél; Deészen: Krémer
Sámuelnél; Nagy-Enyeden: Horváth Ferencznel; Kolozsvárt: Wolf János és Engel József gyógyszer-tá-
rban; Segesvárt: Misselbacher J. B. és fiajánál; Sz.-Udvárhelyt; Kauntz J. A. gyógyszer-tá-
rban; Ujvárt: Placintár és fiajánál; és Tordán: Rigó J. Fridriknél.

Dr. BORCHARDT orvostudor
illatos

növény-szappana,

a bőrszín szépítésére és épségben tartá-
sára, megpróbálva, minden aféle bőrszény ellen, ajánl-
ható továbbá mindennemű fürdönél sikeresebb eredmén-
nyel, bepecsételt eredeti csomagokban, ára 42 kr.



Dr. LINDES tanár
növényi rudas-hajkenőcse

előmozdítja a haj fényt és ruganyosságát s egyszer-
smind a fejtető szilárdítására is igen alkalmas; ere-
deti darabokban, ára 50 kr.

Balzsamos olajbogyó-szappan;

mint enyhe s egyuttal hatályos napi mosdószer még a
leggyöngédebb bőrű hölgyek és gyermekek számára is a
legjobbnek ajánlandó; ered. csomagokban ára 35 kr.

Dr Beringuier

növénygyök-hajolaja,

hosszabb használatra elégséges tüve-
gekben, ára 1 frt,

a legalkalmasabb növényi alkotrészekből
összeállítva a haj és szakáll fenntartására, erősítésére és
szépítésére, s az oly kellemetlen fejkörpa és bőrmoha
képződés eltávolítására.



Dr. KOCH

növény-czukorkái,

(eredeti dobozokban, ára 70 és 35 kr.)

Ezen, a legkiválóbban alkalmas fü-
és növénynedvekből állapotottságra hoz-
zott növény-czukorkák, a legelismertebb
véleményezések nyilvánításával talál-
koznak és különösen köhögés, rekedtség, torokbántal-
mak, elnyálkásodások stb. eseteiben csillapítólag hatnak.



(104)

5-6

„Halljuk a szép szót!”

„Rajta fiuk, vigadjunk!”

Megjelen és minden hazai könyv-
kereskedésben kapható:

„Halljuk a szép szót!”

ezimű magyar felköszöntő-(toast)-könyv,
mely kötött és kötetlen mindennemű fel-
köszöntést tartalmazván, diszes kiállítása
és tömött tartalma, úgy hasznos és mulat-
tató voltánál fogva az ifjuság figyelmébe
különösen ajánlható. — A 150 lapra ter-
jedő és 145 többnyire eredeti felköszön-
tést tartalmazó színes keménykötésű
könyvnek ára 1 ft.

A dalkedvelő ifjuságnak különösen ajánlható

„Rajta fiuk, vigadjunk!”

közkedvességű dalkönyv, harmadik javi-
tott és tetemesen bővített kiadás.

E nagy szorgalommal összeállított
mű közel 1000 válogatott dalt tartalmaz,
és színes boríték; csinos kiállításánál
fogva is kitűnő, mondhatni: egyetlen a
maga nemében. Az első kiállítás 2000
és a második 3500 példánya igen rö-
vid idő alatt elkelt, mi eléggé tanúsítja,
hogy méltó figyelmet érdemel. Ára az
530 lapra terjedő s diszesen kiállított
zsebkönyvnek 1 frt 20 kr, dús aranynyo-
más- és aranysegélylyel 1 frt 80 kr.

LENORMAND,

a híres cigány-nő igazmondó vetőkartája

32 színezett kártyával, magyar aláírással
és szöveggel. — Ára 50 kr.

Lakatos Sándor magyar

„tánczkönyve”

mindkét nembeli ifjuság számára, arc-
képpel, és temérdek a szöveg közé nyo-
mott táncz-ábrákkal. Ára 1 frt.

„Hadtérszolgálat”

150 lapra terjedő katonai tankönyv
ára 80 kr.

Legújabb nagy egypt.

ÁLMOSKÖNYV

170 lap és 600 képpel ellátva 40 kr.

Az első három Nagy-Kani-
zsán Wajdits József könyvkereskedé-
sében egyszerre véve, valamint után-
vétél együtt rendelve 2 frt 50 kr, mind
a hat egyszerre pedig csak 4 frt 50 kr.
— Postai rendelések a levél érkezése
után azonnal teljesítetnek. — Minden
tiz példány után egy tiszteletpéldány-
nyal is szolgálok.

Wajdits József,

könyvkereskedő Nagy-Kanizsán, Magyarországon.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.

(101)

2-3

Egy gyakornok

kerestetik 14—16 éves, ki
az alsó reál vagy közép
osztályokat végezte és a
rajzolásban gyakorlott.

Cichulsky P.

fényképész műtermében.

(109)

4-12

Varrógépek



minden nemből
szabók, cipészek,
és családok szá-
mára leszállított
árrakon, kezesség
mellett, kézi-
gépek 25 frttól
50-ig föl. Képes
arjegyzékek kivá-
natra ingyen és

bérmentve küldetnek.

Mindennemű varró-anyagok a varró-
gépek számára legnagyobb választékban
a legjutányosabb árrakon.

Bollmann M-nél

Bécsben:

Rothethurmstrasse Nro. 31, Mariahilf-
strasse Nro 91.

Pesten:

Bálvány-utca, az Erzsébet-tér szögletén.

Mindennemű varró-gépek legnagyobb
raktára.

Ügyvivők kerestetnek!

(89)

11-24

M.-Vásárhelyt kapható
Fogarasi J.D. kereskedésében



A valódi,

orsz. szab. legujab-
ban ő Felsége által

kiváltsággal kitüntetett, az orvosi-
kartól megvizsgált, sikeresnek
talált, s ezerféleképen kipróbált
titkos-szer: a patkányok, házi-
s mezei-egerek, vakondok és
svábok teljes kiirtására (melyet
sokfelé megpróbáltak hamisan utá-
nozni s árulni) hamisítatlan minőség-
ben Debreczenben egyedül Csanak
József; Pesten: Sneider J. lipót-utczai
kereskedésében kapható. Egy nagy bá-
dog 1 frt; kis bádóg 80 kr.

Egyes bádógmegrendelések is után-
vétel mellett gyorsan teljesítetnek.

Ugyanott kapható: czitrom-kenőcs,
egyedüli szer a fagyhólyagok és tyuk-
szem ellen, egy tégli: 50 kr.